

Medborgarrådets utlåtande beträffande en sammanslagning mellan Korsholm och Vasa

Detta utlåtande har utarbetats av medborgarrådet i Korsholm. I medborgarrådet i Korsholm deltog 21 slumpmässigt utvalda korsholmare. Medlemmarna i rådet valdes så att en inbjudan att delta i rådet skickades till 1 400 slumpmässigt valda röstberättigade korsholmare. Utgående från de som svarade på inbjudan bildades rådet så att det så väl som möjligt skulle motsvara befolkningen i Korsholms kommun beträffande modersmål, boendeort, kön, ålder och ståndpunkt i kommunfusionsfrågan.

Rådet samlades under två veckoslut, 9–10.2 och 16–17.2.2019. Under det ledda arbetet hörde rådet experter och förespråkare för olika ståndpunkter. Material om frågan delades också ut till medlemmarna. Efter detta gjorde rådet en noggrann bedömning av argumenten och den information som samlats in. I utlåtandet presenteras centrala fakta om den eventuella kommunsammanslagningen samt de viktigaste motiveringarna för och emot kommunsammanslagningen. Utlåtandet har utarbetats endast av medlemmarna i rådet, och myndigheterna eller forskarna har inte deltagit i att skriva eller redigera utlåtandet. Enskilda uppgifter eller motiveringar avspeglar ingen viss medlems åsikt.

Medborgarrådet i Korsholm ordnades av forskare vid Åbo universitet och Åbo Akademi. Korsholms kommun eller Vasa stad deltog inte i arrangemangen av medborgarrådet eller i dess verksamhet. Rådet har ingen officiell ställning utan har ordnats för att erbjuda kommuninvånarna noggrant övervägd information om röstningsfrågan och för att hjälpa dem att fatta sitt beslut i frågan inför omröstningen. Den rådgivande folkomröstningen om kommunsammanslagningen ordnas 17.3.2019.

CENTRALA FAKTA

- Vasa stad och Korsholms kommun har tillsammans gjort upp ett förslag till sammanslagningsavtal. Avtalet träder i kraft om Vasa stads och Korsholms kommuns fullmäktigeförsamlingar godkänner det och gör en sammanslagningsframställning till statsrådet. Avtalet binder parterna från och med beslutet att ändra kommunindelningen till dess att det träder i kraft och därefter till dess att det har förflutit tre (3) år från kommunsammanslagningens ikraftträdande.
- Om sammanslagningen av Vasa stad och Korsholms kommun genomförs så kommer kommunerna att upplösas 31.12.2019 och sammanslås genom att en ny kommun bildas, vilken inleder sin verksamhet 1.1.2020. Kommunens namn blir Vasa stad. Sammanslagningsbeslutet är slutgiltigt.
- Språkfördelning:
 - Korsholm idag: finska 29%, svenska 69%, övriga 2%
 - Vasa idag: finska 69%, svenska 23%, övriga 8%
 - Korsholm + Vasa: finska 60%, svenska 33%, övriga 7%
- Studier visar att kommunsammanslagningen inte kommer att ge ekonomiska fördelar eller inbesparingar på kort sikt.
- Oberoende av en kommunsammanslagning finns det inga garantier för att de kommunala tjänsterna och avgifterna bibehålls på nuvarande nivå.
- Kommunstrukturlagen gör sammanslagningen möjlig. För tillfället står Korsholm inte inför ett tvång till sammanslagning, utan en sammanslagning skulle ske av strategiska orsaker.
- Korsholm och Vasa är i dag tvåspråkiga och kommer att vara tvåspråkiga även i framtiden.
- Korsholm är den största landsbygdskommunen med svenska som majoritetsspråk. Kommunen är viktig för att svenskan skall bevaras som ett jämlikt nationalspråk på alla plan i samhället i Finland. För de svenskspråkiga är det centralt att veta att man får service på svenska jämlikt med finska inom kommunens alla verksamheter.

DE VIKTIGASTE ARGUMENTEN FÖR FÖRSLAGET

De starkaste argumenten för att rösta för förslaget:

- **Argument:** En starkare region har bättre möjligheter att skapa och upprätthålla sådana förutsättningar som hjälper näringslivet. Detta ger ett mervärde som kan användas för att öka regionens attraktionskraft. Det gynnar nuvarande invånare och lockar kommande.

Det här är viktigt för att: En större stad erbjuder invånarna och näringslivet större möjligheter.

- **Argument:** En sammanslagning möjliggör sådana förhållanden att näringslivet och högskolorna klarar sig i en ökad konkurrens. På det sättet kan man säkerställa och utveckla servicen i en växande stad.

Det här är viktigt för att: Enligt experterna kan en större kommun ha bättre möjligheter att påverka.

- **Argument:** Meningen med sammanslagningen är inte att ge ekonomisk vinning, snarare en funktionell vinning. En sammanslagning ger möjlighet att minska dubbla funktioner. Detta frigör resurser till att utveckla andra områden.

Det här är viktigt för att: På beslutsfattarnas nivå behandlas ärendena smidigare och tidseffektivare eftersom alla sitter runt samma bord.

Sammanfattning

Storleken av den nya staden har betydelse eftersom vi i framtiden kommer att bli en större, starkare tvåspråkig stad nationellt och internationellt.

DE VIKTIGASTE ARGUMENTEN MOT FÖRSLAGET

De starkaste argumenten för att rösta emot förslaget:

- **Argument:** Korsholm upplevs idag som en smidig, serviceinriktad och av invånarna uppskattad kommun. Detta framkommer i många undersökningar t.ex. i lyckobarometern. Vid en sammanslagning skulle Korsholm införlivas i Vasa stads organisation där risken är att servicen på landsbygden försämras.

Det här är viktigt för att: Det framkommer att majoriteten av invånarna anser att kommunen idag fungerar väl. En sammanslagning kan komma att ändra på detta.

- **Argument:** Korsholmarna har rätt att själv styra utvecklingen i kommunen och besluta om sin framtid. Idag är alla byar i kommunen representerade i beslutsorganen. Ifall det blir en samgång sitter färre korsholmare i fullmäktige och styrelsen. Därmed flyttas beslutsfattandet längre bort från nuvarande kommunens invånare.

Det här är viktigt för att: I den nya kommunen kommer det att finnas färre korsholmare i fullmäktige och styrelsen.

- **Argument:** Eftersom sammanslagningen genomförs med brådskande tidtabell finns det oklarheter kring bl.a. ekonomi, vård och samarbete med andra kommuner. Fusionsavtalet kräver inte att den nya staden behöver uppfylla visioner gällande språk, utbildning och demokratisk delaktighet som finns beskrivet i avtalet.

Det här är viktigt för att: Många korsholmare är oroade över språkets ställning för det finns ingen bindande överenskommelse gällande svenska språkets status framöver.

Sammanfattning

För kommuninvånarna är språket, servicen och när demokratin viktiga frågor. På grund av den brådskande tidtabellen ses avtalet som bristfälligt. Därtill upplever man osäkerhet inför förändringarna och den nya kommunens stabilitet.